

EDINOST

Zbabe vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: Ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankranci pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik koncesije lista "Edinosti". — Tisk listarne "Edinosti". — Telefon uredništva in uprave št. 11-57. — Naročnina znaša: Za celo leto K 40.—, pol leta K 20.—, tri mesece K 10.—, za nedeljsko izdajo za celo leto K 8.—, pol leta K 4.—. — Posamezna številka v Trstu in okolici: 10 vinarjev.

Posamezne številke zastarele 20 vin. Oglasi trgovcev in obrtnikov manj pa 10 vin; osmrtae, zahvale, poselnice, vabila, oglasi denarnih zavodov manj pa 80 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—; vsaka nadaljnja vrsta K 2.—. — Malih oglasov po 8 vin. beseda, najmanj pa 60 vin. Oglase sprejema Isernati oddelek "Edinosti". Naročnina in reklama: je se pošiljajo upravi lista. — Plačuje se izključno le upravi "Edinosti". — Uprava in Isernati oddelek se nahajata v ulici sv. Frančiška As. št. 20. Poštahranilnični račun št. 841.653. — Posamezna številka izven Trsta in okolice: 12 vinarjev.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA. AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 15. (Kor.) Uradno se javlja: Kakor zadnje akcije na beneški gorski fronti, tako so se tudi napadi sovražnika proti Tonalu končali s popolnim neuspehom.

Severno prelazne ceste prodirajoče kolone so se razbile ob težkih izgubah že v našem ognju. Južno ceste se je sovražnik po več brezuspešnih polkousih posrečilo, da je zasedel neko oporišče na Monticellu, ki pa so mu je Spodnje-Stajerci 26. strelskega polka jako hitro zopet iztrgali.

Tudi v uvodnih bojih opašene postojanke v visokem gorovju so večidel zopet v naših rokah. Sovražnik se je v najvažnejših odsekih umaknil v svoje järke. Naši letalci so ga zasledovali s strojnimi. V Albaniji so naše hrabre čete vzhodno doline Devollja izvajale nove uspehe.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO.

BEROLIN, 15. (Kor.) Veliki glavni stan javlja:

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta: Živahno polzvedovalno delovanje med Ysero in Scarpo. "Jage" vzhodno Ayetta se je neki angleški deli napad izločil pred našo črto. Severno Anere smo v zadnjih noh izpraznili močno v sovražnika širile del postojank pri Puteuxu in Beaumont-Hamelu. Sovražnik je zasedel te postojanke popolnoma. — Armada generala Buchana: Nobenih večjih bojnih dejanj. Zvečer je naraslo topovsko delovanje. Delni napadi sovražnika na obeh straneh Anere in južno Lesbuzna so bili odbiti. — Armada nemškega cesarjeviča: Pri sunku na južni breg Vesle smo ujeli posadko kolodvoza Brannia.

Nase lovke šile so na napadnim potu v naše ozemlje nahajajoče se angleško letalsko brojevje prislilo pred dorečjem čaja k boju in je prislilo ob izgubi 3 letal, da se je vrnilo. Večraj smo sestrelili 24 sovražnih letal in en privezni balon. Prvi generalni kvartirništer pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 14. (Kor.) Severno Bitolija je eden naših napadnih oddelev vdr v sovrzane järke. Ob Cerul, med Gradecem in Trnovim, kratki topovski smuki. Južno in jugovzhodno Dobrega polja so razpršile naše sprednje čete s metanjem bomb močno sovražne napadne oddelke. — Vzhodno Vardaria in v nižini pred našimi postojankami zapadno Serosa smo pregnali neki angleški polzvedovalni oddelki.

TURSKO.

CARIGRAD, 14. (Kor.) Na palestinski fronti posamezni topovski boji in živahno letalsko delovanje. V črtnem odseku so bili sovražni polzvedovalni oddelki odbiti. Obmetavali smo z uspešnim uporiščem taborišča v Teflu. Sicer je položaj neizpromenjen.

SOVRAZNA URAĐNA POROČILA.

Italijansko uradno poročilo. 14. avgusta. — Na planoti Zerbu so potiskali sovražni oddelki v noči 13. t. n. napeti naše sprednje postojanke na Payerskem sedlu in na Königspitze, a so bili odbiti z ognjem artilerije in pehote in z ročnimi bombami. V tonalskem ozemlju, med izvirom Noce in dolino Genove je izvršilo naše topništvo večerj uspešen koncentričen ogenj, ki je prizadel sovražnik težko izgube. Pod zaščito tega ognja so izvršili naši oddelki drzne sunke. Zasedli so Montello (točko 3537), vrh San Mattea (2664) in Costone, jugovzhodno Cime di Zigelona (2438). Naše čete so ujele nad 100 moč in uplenile več strojne in mnogo vojnega orožja. Na ostali fronti so naše baterije na več točkah preprečile gibanja v sovražnih črtah in zažgale več skladišč. Na levem bregu Plave je bilo letalsko delovanje živahno. Naša letala so s uspehom bombardirala barake, skladišča in železniške naprave v Fucinu in Oslanu v dolini Sola.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 15. (Kor.) V vodovih krog Anglije so potopili naš podvodnik zopet 12.000 ton.

Vesti iz Rusije.

Boljševiki olicirski naraščali. MOSKVA, 14. (Kor.) Začetkom avgusta so bili odpušteni prvi delavci, ki so obiskovali pred par meseci ustanovljene oficirske šole. Tisoč delavcev bo tako imenovanih za oficirje. Tudi iz oficirskih šol v Petrogradu in drugih mestih je bilo odpuščenih mnogo delavcev z oficirskim činovnim razredom.

PODLISTEK.

Pustolovčevi zapiski. Roman. Iz francoskega prevedel A. R.

XXV.

Genica.

Salluces je obstal pred neko hišo in dejal: — Tu je. Vikom je potkal in vprašal: — Ali je gospod van Gripp doma? Hsinek je pritrdil. — V katerem nadstropju? — Je vprašal Raphael. — V prvem, zadaj, — je odgovoril Salluces. Odsla sta po stopnicah navzgor. Bilo je pol desetih zvečer. Na steni je visela svetiljka in videti je bilo poleg nje težka, masivna vrata. Na vratih se je nahajalo močno zamreženo okence. Raphael je pozvonil in takoj nato se je oglasilo za vrati pesje lajanje. Potem so se začeli počasni, težki

Ententa hoče napovedati Rusiji vojno.

BEROLIN, 15. (Izv.) Iz Le Havra se poroča, da išče ententa moralne vzroke za vojno napoved sedanji sovjetski vladi v Rusiji.

Odhod ameriškega generalnega konzula iz Rusije.

Washington, 14. (Kor.) Ameriški generalni konzul v Moskvi je izročil zastopstvo ameriških interesov švedskemu konzulu. Uničil je svoje knjižice in zaprosil zase in druge svobodno pot, da se vrne v Združene države. To je prvo poročilo, ki je dobil državni oddelek od njega, odkar je dne 2. avgusta zaprosil za polasnilo, ali naj se pridruži zavezniškim konzulom.

AMSTERDAM, 15. (Kor.) Glasom nekoga tukajšnjega lista poročajo "Times" iz Newyorka, da ni imela ameriška vlada dolgo časa nobenih vesti o svojem konzulu v Rusiji. Sedaj izhaja iz neke brzojavke "Associated Pressa" iz Volodge, da je boljševiška vlada njegova, kakor tudi poročila, veleposlanika zadrževala in istotako tudi prošnjo, naj odpelje Amerika živila in knjižniška orožja za rusko prebivalstvo.

Čeho-Slovaki v veliki novarnosti.

LONDON, 15. (Izv.) Listi Northcliffeove barve poročajo iz Vladivostoka, da se razvija položaj Čeho-Slovakov v Rusiji katastrofalno, ker jih ne podpirajo niti Japonci niti Združene države.

Finska in položaj na murmanskim fronti. HELSINKFORS, 15. (Kor.) Finski senat je v ožigled položaj na murmanskim fronti sklenil, da se armada ne sme znižati na mirovno stanje.

Španski kralj za carjevo rodbino.

BEROLIN, 15. (Kor.) Glasom "Norddeutsche Allgemeine Zeitung" je zaprosil španski kralj nemškega cesarja za podporo, da bi dosegel od ruske vlade dovoljenje za odstopanje carice in njenih hčerk. Entente vlasti da so odklonile vsako intervencijo.

Ententa za odločitev z orožjem.

BEROLIN, 15. (Izv.) Baselski listi poročajo iz Pariza, da je ententa trdno odločena, da izsili odločitev z orožjem. Tudi Amerika je enakega mnenja kakor Anglija in Francija. Na kak mir na podlagi sporazuma ni misliti in kdor bi propagiral to gibanje, se bo smatral za germanofila.

Italijanski finančni ministri: o vojnem položaju.

LUGANO, 15. (Izv.) Na otvoritveni seji milanskega provincijalnega sveta je imel finančni minister Meda govor o vojnem položaju in mirovnihih ciljih, tekom katerega je izjavil, da bi bil vsakdo vesel, ako bi bilo mogoče skleniti mir v par mesecih. Ako pa se bo vojna nadaljevala še l. 1919, potem pričakujemo z zaupanjem zgodovine, ki prinaša nove večje usode.

Delovanje nemških letal.

BEROLIN, 15. (Kor.) Wolf poroča: Naša letalska brojevja so zmetala na vojaške cilje ostran sovražne fronte skupno 700.000 kg razstreljiva. Posebno uspešni so bili napadi na črna nastančita v Chalonsu, Crepy in Valoisu in Epernayu, na italijanska skladišča v Les Grand Loyes in na kolodvoze v St. Polu in Somme sous Xaverielliers. Med letali, ki so prislila v nemške roke, je 155 tovskih letal in 19 letal z ameriško posadko.

Obisk angleškega kralja na ameriški vojni ladi.

WASHINGTON, 14. (Kor.) Povodom obiska angleškega kralja na neki ameriški vojni ladi v evropskih vodah, sta izmenjala angleški kralj in predsednik Wilson brzojavke o orožnem bratstvu angleškega in ameriškega brojevja.

VPRAŠANJE JESENSKEGA ZASEDANJA ZBORNICE.

DUNAJ, 15. (Izv.) Za jutri se pričakuje povratek cesarja Karla in zunanega ministra grofa Burišana iz nemškega glavnega stana. Zagotavljajo se, da se bodo potem tudi notranje politične stvari razvijale naglo. V soboto se bo vršila seja avstrijskega ministrskega sveta, ki se bo pečal predvsem s tekočimi stvarmi, potem pa tudi z vprašanjem jeenskega zasedanja parlamenta, ki bo posvečeno izključno le rešitvi davčnih predlog. Gre namreč za dovolitev novih oziroma povišanja starih davkov v skupnem znesku 350 milijonov, od teh od vina 100 milijonov. Daje gre za rešitev predloge o davku na sladkor, o totalizaterskem davku, zvišanju zemljiškega davka in davka na vojne dobičke. Končna odločitev o jeenskem zasedanju parlamenta pa še ne bo padla na tej seji ministrskega sveta, ampak sele po posvetovanju ministrskega predsednika barona Hussaraka z načelniki strank, ki se bodo

vršila v zadnjem tednu tekočega meseca. Za septembrsko zasedanje poslanske zbornice so Čehi, Jugoslovani in socialni demokrati, ki pa zahtevajo istočasno, da se sele zbornice ne smejo prekiniti do Novega leta. Nemške stranke so le za 10 dnevno jesensko zasedanje zbornice, narkar naj nastopi za 2-3 tedne zopet odmor. Ako ne bo mogoče premagati odporu agrarcev glede davka na vino, bo tudi letošnje jesensko zasedanje zbornice brezplodno. Na Ogrskem prinaša davek na vino že nekaj časa jako velike svote. Vsak zamujen dan v Avstriji bo pomenil zato za državne finance izgubo najmanj enega milijona kron. Od ministrskega predsednika Hussaraka se pričakuje, da se bo izrazil v parlamentu o preureditvi ustave in tudi parlamentariziranju sedanje vlade. Za parlamentariziranje vlade so krščanski socialci, socialni demokrati, Čehi in Jugoslovani, dočim smatrajo Poljaki to še za neumestno oziroma preangljeno. Splošno pa je veselje za pogajanja glede parlamentariziranja vlade jako majhno, ker bi obstojala naloga prve nove take vlade le v rešitvi davčnih predlog.

Nadvojvoda Viljem — kandidat za ukrajinski prestol.

DUNAJ, 15. (Izv.) Tu so bile že par dni razširjene vesti, da se nadvojvoda Viljem mudi v nemškem velikem glavnem stanu in sicer v stvari rusinsko-avstrijske rešitve zasedanja rusinskega prestola. "Berliner Tagblatt" sicer priznava dejstvo, da se mudi nadvojvoda v nemškem glavnem stanu, vendar pa naglašja, da se je prišel le predstaviti cesarju Viljemu, pri čemer pa se bo razpravljalo tudi o ukrajinskem vprašanju.

Papežev predlog glede izmene ujetnikov med Avstro-Ogrsko in Italijo.

DUNAJ, 15. (Izv.) Papež Benedikt je predlagal avstro-ogrski vladi izmenjo onih vojnihih ujetnikov med Avstro-Ogrsko in Italijo, ki so nad eno leto v vojnem ujetništvu. Avstro-ogrski zunanji urad je že sprejel ta papežev predlog.

Vzroki odstopa angleškega glavnega ravnatelja za prelozno.

BEROLIN, 15. (Kor.) Lord Lee je, kakor znano, odložil svoje mesto kot glavni ravnatelj prehrane. V svoji izjavi na časopisje izjavlja glasom "Times" o vzrokih svojega odstopa sledeče: Kakor je položaj sedaj, povem le, da nisem zadosti prepričan niti o izjalovljenju podvodniške nevarnosti, niti o zasiguranju naše prehrane za naslednja leta.

Črnogorski ministrski predstojnik v Rimu.

CHIASSO, 14. (Kor.) Črnogorski ministrski predstojnik je glasom "Stampa" prisel v Rim, da konfira s ministrskim predsednikom Orlandom in zunanjim ministrom Sonninom.

Bosenske češplje in tobak.

Sarajevo, 15. (Izv.) Pridelek češpljev v Bosni in Hercegovini znaša letos 20.000 vagonov, pridelek tobaka pa 50-60.000 vagonov.

Za federalizacijo Avstrije.

Znani nemški poslanci v dunajskem parlamentu, častnik E. V. Zenker, je objavil v "Berliner Tagblattu" članek o položaju v Avstriji. Zenker pravi med drugim, da ni res, da bi v avstrijskem parlamentu ne bilo večine. Večina je, toda ta večina je v odkriti in pošteni opoziciji proti obstoječi stari državni obliki. Samo nemški nacionalci in klerikali, okoli 150 poslancev, se trdno drže birokratsko-centralistične Avstrije, ker pričakujejo od nje potem oktroja izpolnitve svojih "belangov", kar pomenja preuredbo države v smislu nemške hegemonije. Oni torej zahtevajo reakcionarno novo Avstrijo z nemško nadvlado, dočim pa Poljaki, Čehi, Jugoslovani, Italijani in demokrati Nemci sanjajo o demokratski, narodnofederalni Avstriji. Ker je vlada za nemško nacionalne in klerikalne načrte, se vlada v Avstriji z množino proti večini. Današnja kriza torej ni vladna, ni parlamentarna, temveč državna kriza. Pa tudi Hussarek ne izvleče zavoženega državnega voza iz blata, ker je tipičen zastopnik stare reakcionarne birokratske centralistične Avstrije. Avstrijsko vprašanje je vprašanje narodov. Tu ne gre delati eksperimentov. Edino sredstvo, da se vzpostavi notranji mir, more biti edino le sporazum narodov z narodom na podlagi samoodločbe, ki ne sme imeti druge omejitve, kakor možnost obstanka Avstrije kot skupne državne domovine, v kateri hočejo ti narodi živeti v trajnem miru. Če bi se torej avstrijski narodi sestali na mirovni kongres, bi jim bilo treba razpravljati samo

— Gospod je v kabinetu; pojdi za menoj.

Skozi majhna vrata sta prišla na opek, temen podnik, a na koncu tega hodnika se je nahajal kabinet gospoda van Grippa. Majhna svetiljka je le slabo razsvetljevala ta kabinet, ki je bil podoben carinskemu uradu ali notranjemu ladijskemu prostoru. Vsenakoli so ležali raznovrstni zamoti, potem čili kupi obleke, perila, slike, ure, bogate vezane knjige, turške pipe, palice itd. V kotu se je nahajalo močno zamreženo prostor z zelenim zagrinjalom za ograjo, v kateri se je nahajalo okence. Zaradi zagrinjala ni bilo mogoče videti, kdo se nahaja v tem prostoru. Ko sta Raphael in Salluces stopila v kabinet, ju je sprejel naravnost divji pasji lajev, in velik črn pes s krvavo rdečimi očmi, ki je bil privezan na verigi, se je vspel pokoncu, da bi planil na vstopajočega gospoda. Raphael se je hitro umaknil.

— Ne bojte se, — je dejal sluga in se sirovo posmejaj; — saj je privezan ... Lezi, Stoko! Lezi, grdobal!

(Dalle)

o dveh točkah: 1. Vzemaj teritorialna odmejitv in 2. določitev drugih državnih skupnih poslov. Zenker meni, da bi se vprašanje nadaljnega zedinjenja Čeho-Slovakov, Poljakov, Ukrajincev in Jugoslovancev, ki žive v Avstriji, s sorjaki, ki žive v drugih državah, torej na Ogrskem, moglo zasedati pustiti na strani, ker gre sedaj samo za notranje avstrijsko vprašanje, a če bi se to vprašanje rešilo v federalativnem smislu, potem bi se s tem ne preudiciralo nepovoljno zedinjenju celote vseh teh narodov, temveč bi se to zedinjenje le podpiralo.

Enako bi se pozneje moralo rešiti vprašanje obrambe manjšin. Vprašanje skupnih stvari bi se moralo popolnoma neomejeno prepustiti svobodnemu sporazumu narodov. Samo tako bi izginila irendenta za vso bodočnost. Vse, kar bi se ne spoznalo za skupno potrebo, bi se moralo prepustiti lastnemu življenju avtonomnih narodov.

Da bi se mogli izvesti načrti, bi bila potrebna vsaj kolikotliko sposobna vlada, krona bi pa v svečani obliki morala proglasiti pravico samoodločbe narodov, ki bi bila neomejena v okviru enotne države. Začasni narodni sveti bi morali poslati odposlance na takimenovani kongres sporazuma, ki bi razpravljaj o vprašanju narodne odmejitve in skupnih državnih poslov. Vlada bi se v stvarno razpravo nikakor ne smela vmešavati. Ko bi kongres rešil te dve temeljni vprašanji, potem bi obe zbornici državnega zbora morali te kongresove sklepe proglasiti ustavnim potom za osnovni zakon nove države. Ko bi bilo to izvršeno, bi se morale razpisati nove volitve, iz novoizvoljenega parlamenta pa bi se nato sestavila nova parlamentarna državna vlada, katere bi izvedla organizacijo nove zvezne države. Istočasno bi se morali sestaviti definitivni narodni sveti, ki bi se bavili z ureditvijo notranjih stvari posameznih zveznih držav. Sele potem, ko bi se storilo vse to, bi bila mogoča izvolitev definitivnega zveznega sveta (zveznega parlamenta) in sestava zvezne vlade.

Zenker meni, da bi se vse to moralo storiti še pred sklepom miru, ker bi se tako sovražnikom Avstrije odvzela nalmočnejša pretežva za nadaljevanje vojne. Taka preuredba Avstrije bi bila brez dvoma eden najednostnejših korakov k miru. Avstrija, prenešana na narodno-federalni podlagi, bi ne prislila samo Ogrske, da enako reši narodno vprašanje in tako odpravi začetek vsega čla, analizem, temveč bi bila tudi naravna privlačna točka za vse ostale narode, katih sorjaki žive v podonavski monarhiji. In tako bi se prilo brez vsake prislilne aneksije do močne zvezne države.

Dasiravno se ne strinjamo v vsem s Zenkerjevimi izjavami, pa je vendar v njih marsikatero zlato zrno, vredno vsega upoštevanja. Če je resnična vest, da se ministrski predsednik bar. Hussarek resno bavi z vprašanjem preobnove Avstrije, bi ne bilo napačno, če bi šel nekoliko v šolo h gospodu Zenkerju!

Razne politične vesti.

Važen zgodovinski dan. Dne 9. avgusta je minulo 142 let, odkar je cesarica Marija Terezija spojila Primorje z Reko in Hrvaško, ter je ustanovila Severinsko županijo. Razlog tega je mesto Karlovac povzdignil v kraljevske svobodno mesto. Ta važni dan je bil leta 1776. In danes gospoduje na Reki Madjari. Da-si je tudi danes še po ogromni večini prebivalstva hrvaško mesto, dasi tvori tam hrvaški živelj prevažno sestavino tudi v gospodarskem in trgovskem pogledu, hočejo Madjari — kakor smo nedavno čuli iz bušdimpeštanskega parlamenta — izključiti Hrvate na Reki celo od volilne pravice in jih tako napraviti politično brezpravne. In vse to vkljub letu 1848, vkljub letalčicu, vkljub zgodovinskemu dejstvu, da so bili Hrvati antemurale christianitatis, branitelji evropske kulture pred navali azijskega barbarstva — torej tudi kulture v tej naši monarhiji! Hvalažnost je lepa čednost, ali ni povsod nje dom.

Naš boj proti demunciantom. Čitatelji se bodo še spominjali tiste ogabne akcije, ki jo je madjarski poslanec Szmrceanyi — na podlagi frankovskih informacij — začel v ogrskem parlamentu proti hrvaškemu delegatu Rajaičcu, obdolživši ga, da je tudi on na takozvani Pašičevi listi, torej konspirator proti monarhiji. Rajaič je seveda ogorčeno nastopil proti tej obdolžitvi in je zahteval, naj pride jasnost v to stvar. Potem je ta afera nekako zaspala, oziroma, madjarska vlada jo je hotela menda jiho pokopati, a sum in obtožba bi vendarle ticala na delegatu Rajaičcu. Ta pa je ponovno urgiral pokopanje. Sedanjim ministrskim predsednik Wekerle se je zviljal, češ, da tudi on ne veruje v pristnost tiste "Pašičeve liste", dopustil je torej možnost, da so Szmrceanyjevi dokumenti — falzifikat. "Arbeiter-Zeitung" pripominja: »Zdi se, da so se hrvaški poslanci zadovoljili z izjavo, ki kulminira v pripoznanju, da so bili krivično in na podlagi klevet osumničeni. Ali javno mnenje se ne more pomiriti s tem, marveč se mora vprašati, kdo so falzifikatorji in kaj se jim dogodi, ko jim je lopovstvo dokazano? Wekerle govori o hrvaških virih. Po tem je že možno, da je lopove iskati med malopridneži "hrvaške stranke prava" (frankovci), ker je nedavno hrvaški ban predložil strašna razkritja o njihovem demuncijanstvu. Ker se med žrtvami teh falzifikatorjev nahajajo tudi vojaške oblasti, bi hoteli vedeti, ali bodo te mirno dopuščale spekulacijo z njihovo lahkovernostjo, ali pa ukrepanje, da bodo falzifikatorji pozvani na odgovornost. — Posebno vlogo je igrala pri tem dunajska »Reichspost«, ki je — kakor znano — v potvarjanju proti hrvaškim poslancom za časa aneksije igrala svojo običajno vlogo in ki je bila

osvetljena (bojje: osramočena) v proslulem Friedjungovem procesu. Ni si samo usvojila »odkritij« o grškega demuncijanta in klevetnika, marveč je tudi strastno branila razkrinkana Franka in Horvata. Značilno je, da se ne čuti dolžna, da bi stvar poplajnila. Razkrice falzifikacije kažejo, za kake mahinacije so sposobni neki patrijote in kako znajo opravičevati tudi največje umazanost, ki cilja proti »nezanesljivim elementom«. — Ta afera ni le ostudna, marveč je velike važnosti za vse nas na jugu. Saj služijo sovražnikom iste metode proti nam vsem. Laž, kleveta, falzifikacije, demuncijanstvo — to so njihova orožja proti nam vsem. Sovražijo nas vse in zato so infernalno nepošteni proti nam vsem! In ekspanente imajo povsod med nami. Tudi na Slovenskem so spravili nešete poštene ljudi v ječe in mučne procese, spravljali svoje nasprotnike v internacije, jim uničevali ekzistenco ter jih ubijali moralčno. Na Dunaju in v Pešti gospodarji — med nami demuncijanti. To je bil aparat, ki pa našega naroda vendar ni vpognil. Nasprotno: osvestil ga je, mu odprl oči ter mu predložil najnujnejšo potrebo, da se konsolidira med seboj, da se združi v tesne vrste za boj proti falzifikatorjem in demuncijantom! Metode falzifikatorjev so poučile naš troiment narod, da je njegova rešitev edino-le v samoodsvojenju, ki pa mu je more dati le uveljavljene načela samoodločbe. In konsolidirali smo se, da je danes položaj povsem jasen: na eni strani v falango združeni narod, odločen za boj za svoje ujedinjenje, na drugi strani pa — ekspanenti!

Konference v nemškem stanu in poljsko vprašanje. Na važnem sestanku v nemškem velikem glavnem stanu se bo razpravljala tudi ureditev poljskega vprašanja in v zvezi s tem seveda tudi vprašanje raznih kandidatur. Vršila se bodo dalje važna posvetovanja o vzhodnih vprašanjih, zlasti o položaju v Veliki Rusiji, kjer napredovanje Čeho-Slovakov ogroža položaj boljševikov. Tudi kurz na Litvinskem in Finskem zahteva skorajšnje odločitve in je zato pričakovati, da bodo vsa ta vprašanja končno rešena. Glasom "Vossische Zeitung" obstoja v političnih krogih prepričanje, da poljsko vprašanje nikakor ne bo rešeno v avstr. smislu.

Entente vesti o skrajno nevarnem položaju boljševikov. Pariški listi zatrjujejo, da se nahaja sovjetska vlada pred padcem. Od moskovske vlade odredjena mobilizacija se je popolnoma izjalovila. Položaj v Moskvi in Petrogradu je skrajno nevaren. Vsak čas je pričakovati izbruh novih nemirov. Od 65.000 petrogradskih rdečih gardistov jih je ostalo komaj 15.000. Večina je pobegnila in vzela orožje s seboj z izjavo, da se noče več bojevati. Tekom neke seje sovjetske vlade v velikem gledališču v Moskvi je med govorom delegata Schefferja nenadoma eksplodirala bomba. Takoj nato ste sledili dve nadaljni eksploziji iz smeri carske lože. V dvorani je nastala velika panika. Eksplozijo je povzročil z ročnimi granatami neki rdeči gardist, ki pa je zatrljeval, da gre le za nesrečni slučaj. V Petrogradu je sprejel Trocki odposlanca tamkajšnjega delavstva, ki so mu predložila zahteve glede sklicanja ustavodajne skupščine. V petrogradskih in moskovskih tovarnah so se vršila zadnje dni zborovanja, na katerih so zahtevali nove volitve za sovjat, ki naj omogočijo notranji mir in obnovitev delovanja konstituante. Toda sovjetska vlada je aretirala med tem več vodij delavskih odsekov in zaukazala rdeči gardi, da razbijajo slična zborovanja s silo.

Iz dnevnika umorienega carja. Privolitev v odstop. Glasom "Izvestija" opisuje bivši car Nikolaj svoje doživljaje pred abdikacijo 15. marca 1917 v svojem dnevniku, ki so ga zaplenili boljševiki, sledeče: »Zjutraj 15. marca je prišel k meni general-Ruskij, ki mi je prečital svoj dobi telegramski razgovor s predsednikom dume Rodzjanikom. Po njegovem mnenju je položaj v Petrogradu tak, da bi tudi ministrstvo iz dume ne moglo nič ukreniti. Potrebno je, da je zato moj odstop. Ruskij je naznačil ta razgovor glavnemu stanu, Aleksejev pa armadnemu poveljniku. Ob 1/2 polodne so prispeli z vseh strani odgovori. Njihova bistvena vsebina je bila, da je v imenu rešitve Rusije in ohranitve mira pri armadi potrebno, da se odpovem prestolu. Jaz sem privolil. Iz glavnega stana je bil poslan osnutek k manifestu glede abdikacije. Zvečer sta prispela iz Petrograda Gučkov in Sulgin, s katerima sem imel dolg razgovor in jima nato izročil predelani in podpisani manifest. Ob 1 ponoči odstopal sem iz Pskova s težkimi dojmi ravnokat odločilenega. Povsod izdajstvo, strahopetstvo in prevara. Kakor poroča "Jednotat", bodo objavljeni vsi obsežni dnevniki bivšega carja Nikolaja, ki obsegajo 36 let in 36 serij.

Nemci in Slovani. Opetovano smo mi zadnje čase naglašali, da vse zlo nemške in vladne politike v Avstriji prihaja iz ideologije, po kateri vidijo Avstrijo le v Dunaju, par milijonov Nemcev okolo njega in v zastopstvu generalitete in birokracije. »Venkov« pripominja, kako gre vse stremjenje Nemcev za tem, da bi Slovane vdušili. V prvem letu vojne so nam grozili, da nam že pokažejo po vojni! Sedaj pa zahtevajo, naj bi nas vdušili že med vojno! In znana oktroirana kažejo, da ni bilo na, vladi nikogar, ki bi bil zavrnil take zahteve, pogubne za življenjske interese države. Kaj takega bi se ne moglo goditi, če

bi bili na čelu vlade moške, ki ne bi mislili, da je Dunaj — država! Voditelji avstrijske vlade so direktno preželi od dunajstva in nimaže in najmanjšega smisla za duševno življenje avstrijskih narodov. Danes bi trebalo v tej državi psihologov, mesto teh pa vladajo okosteneli birokrati. Ni velikih talentov, nikake politike širokih obzorij, nikakih bistrovidnih glav na vladni klopi. Zato se vlačijo avstrijska politika tako borno in siromašno po tleh, zato postajajo malenkosti državne neizogibnosti in zato se proglašajo zatiranje večine kot višek močivosti. »Venkov« zaključuje: »Sicer pa naj delajo na Dunaju sedaj, kar hočejo. Zaradi tega res ne boli glava! Ali, po vojni se pokaže, za koga se dela danes in kateri struji se pomaga...!«. Glede groženj, kako nas bodo po vojni, moremo mi podati mal prispelke iz svojega. Vemo, kako so v nekem tukajšnjem uradu — tudi na osebe bi mogli pokazati s prstom — nemški gospodje grozili lastnim slovan-skim kolegom: »Le počakajte, po vojni pridete vi na vrsto! Doslej smo vas z bičem, potem vas bomo s škorpionom!«. Te grožnje imamo dobro zapisane v svojih beležkah. Tistim nemškim nestrupen-žem je očitno zlezla v glavo izjava bivšega nemškega kancelarja v slovesnem trenotku, da je namreč ta vojna boj med Germanstvom in Slovanstvom. Zato je bilo zanje kot pribito, da ta vojna nima biti le vojna proti vsemim sovražnikom države, ampak obenem tudi boj za iztrebljenje lastnega slovankega prebivalstva! Tako deluje nanje ideologija, po kateri so Du-naj, par milijonov Nemcev okoli njega in »nogotici birokracije« — država! Mi pa pravimo to »Venkovom«, da nas radi tega — ne boli glava! Življenje držav ima svojo logiko in življenje narodov svoje na-pravne zakone. In razvoj držav in člove-štva se bo vključil »bičem« in »škorpionom« gibal po potih logike in narave...! In narodi morejo klicati Dunaj za mirno vestijo: mi nismo krivi na tem, da pri avstrijski vladi ni psihologov, ki bi razu-meli našo dušo!

Trst za Gorico.

Pregnani od krute vojne usode z doma-čih grude, striti in pobiti od teže časa in čakanja na srečnejše dni, hrepene goriki begunci po dnevu, ki jih popelje v njihove priljubljene domačije. Oni vedo, da so njihova domovja v razvalinah, raztrgana in razbita od silnih udarcev vojnega biča. Oni vedo, da pokrivajo tla, kjer so stala nekdanja njihova ljubka domovja, le razvaline in plevel. Revni med najrevnejšimi so sedaj!

In vendar se z veseljem pripravljajo, da vzbude iz razvalin novo življenje. Treba bo težkega, brezkončnega dela in zamogi bi opesati, ako jim ne priskočimo radodarno na pomoč. Država pomoč sama ne zmere vsega. Kdo pač naj je tu predvsem poklican na pomoč in podporo, kakor ravno bratsko mesto Gorice, naš Trst. — Lastno trpljenje povečuje razumevanje za tujo bol.

Tržaško prebivalstvo, ki je že tolikrat dokazalo svojo ljubezen do bližnjega in veliko požrtvovalnost, se bo gotovo z vse-ljem odzvalo tudi današnjemu pozivu in z živahnim sodelovanjem na cesarjevem dnevu 17. t. m. pod geslom »Trst za Go-rico«, ki ga priredi komite pod protektoratom namestnika, barona Friesa, dokazalo vnovič, da je pripravljeno pomagati v domovino vračajočim se beguncem, ki so jim tuji porušili njihova lepa domovja.

Na cesarjev dan se bodo prodajale raz-glednice vojnega poročevalskega stana o opustošeni Gorici in razglednice s cesar-jem sliko po 1 K komad. Prodaja teh raz-glednic se bo vršila danes, 16. t. m. zvečer o priliki mirozova in jutri, sobota 17. t. m., čez dan in v tekotem koncertov od 7-9 zve-čer po cestah in javnih trgih. Gospodine, ki bodo prodajale razglednice, bodo imele posebne legitimacije in za vidno znamenje gorisko kokardo v belo-modri barvi. Od-bor vojaškega dneva uraduje v soboto, 17. t. m., od 8 zjutraj do 9 zvečer v pisar-ni poslovalnice za oblačila na Piazza del Teatro, nasproti namestništvu.

Slavnostni spored cesarjevega dneva je sledeči:

Danes, 16. t. m., ob 7½ zvečer mirozov mornariške godbe iz Pule, godbe dom. bat. št. 40 in domače godbe. Godbe bodo šle po sledečih cestah:

Mornariška godba: Odhod ob 7½ zve-čer iz vile Necker pred namestništvom, od tu po Velikem trgu, ul. Sv. Antona, ob kanalu na obrežje in potem do trga Giu-seppina h nemškemu konzulatu; odtam zo-pet nazaj v vilo Lecker.

Godba bataljona 40: Odhod ob 7½ zve-čer iz velike vojašnice po ulicah Torrente, Stadion, Rosetti, dell' Istituto, Barriera vecchia, Lesni trg, Korso, ul. Sv. Antona, ul. nadvoj. Josipa h turškemu konzulatu in nazaj v veliko vojašnico.

Domača godba: Odhod ob 7½ zvečer iz mestne ubožnice po ul. Istituto, Barri-er, Lesni trg, skozi prvi tunel na Campo S. Giacomo in potem po ul. Sv. Marka do železniškega mostu preko ul. Concor-dia, Andreana, Maddalena, Molin a vento in dell' Istituto nazaj v ubožnico.

Jutri, cesarjev dan, bodo imele vse tri godbe budnico po istih ulicah. Odhod mornariške godbe in godbe bat. 40 ob 6, do-mače godbe pa ob 7 zjutraj. Daje bo ju-tri, v soboto, od 7-9 zvečer koncerti mornariške godbe (62 moži) na Franc Jo-žefovem trgu (ex Piazza Grande), godba bat. 40 na pomolu Sv. Karla, domača god-ba pa na Campu S. Giacomo (pred cer-kvijo).

TRST ZA GORICO.

Razglednice razdeljene Gorice se dobi-vajo v Stokovi knjižarni po 1 K kos. — Kupite te razglednice v korist v Gorico, se vračajočim beguncem!

Aprovizorijske stvari.

RAJONIRANJE MESNE PRODAJE.

Aprovizorijska komisija ponovno po-zi-va lastnike rdeče prečitanih izkaznic za nakup mesa in maslobo, ki še niso vpisani v seznam odjemalcev kake mesnice, da se 16. in 17. t. m. od 9 do 12 pop. in od 4 do 6 pop. vpišejo v uradu aprovizorijske komisije v ul. Cassa di risparmio št. 13/III. Pozneje se ne bodo več sprejemali vpisi.

Domače vesti.

Zahvala škola tržaškega. Povodom imenovanja mons. škofa dr. Andreja Karlna tajnim svetnikom Njegovega Velicanstva je vladni komisar izrazil odklonjavo najpriščneje čestitke v imenu me-štanstva. Prevladujoči odklonjenec je dopisal vladnemu komisarju sledeče pismo: Z veliko ra-dostjo sem sprejel čestitke, ki mi jih je vaše bla-gorodje dobrotno doposlalo v svojem in v imenu meštanstva, ker vidim v njih tesno vez, ki spaja dobre katoliške meščane z njihovim pastirjem. Znak je to, da stara vera očetov živi dalje v sino-vih. Želim trdno, da bi taka čustva vsikdar na-vajadala srca sinov za njih duhovnega očeta, ka-dor tudi ta vsikdar čuti očetovsko za svoje drage Tržičane. Prosim Vas, velenjeni gospod, da bo-dite tolažba te moje zahvale in te moje želje pri spoštovanem tržaškem meščanstvu.

Izvoz živil iz Hrvaške in Slavonije prepovedan. C. kr. namestništvo nam javlja: Deželna vlada v Zagrebu razglasi, da je izvoz živil iz Hrvaške in Slavonije sploh prepovedan. Kdor bi se za-grešil, ga zadene stroga kazni in se vrhu tega se zaplenijo živila.

Opozorilo lastnikom vrtnarskih zemljišč. C. kr. namestništvo nam javlja: V zadnjem času se množe slučaj, da lastniki vrtnarskih zemljišč brez vzroka višajo najemnine za mnogo. Tako postopaj, ki izrablja nasilni položaj najemnikov, se mero kaznovati kot oduševstvo v smislu § 14 ce-sarske naredbe od 12. oktobra 1914 dr. zak. št. 275 s strogim zaporom od 6 mesecev do 3 let, in ob gotovih okoliščinah celo kot zločin z ječo od enega do 5 let. Zahtevanje prekomernih najemnin od sočinskih vrtnarjev je v sedanjem času zavrž-eno tem bolj, ker prispeva k temu, da se cene so-čivja, tako silno važnega za ljudsko prehrano, višajo. Za to bo namestništvo v vsakem slučaju, o katerem dozna, odredilo kazensko ovadbo.

Otrok na deželo. Otroci, ki so bili odbrani, naj pridejo danes, v petek 16. t. m. ob 5 popoldne v spremstvu matere (očeta) na CM-šolo Acque-dotto 20. I. M. Dolenc.

Kvaržugonje. Iz Ljubljane smo prejeli: »Kva-razugonje! To je glasol, s katerim opozarjajo »Novice« na članke, ki jih priobčuje v »Sloven-cu« bivši deželni glavar Kranjske, profesor Suklje — torej mož, ki ima gotovo globok vpogled v ves aparat deželne uprave — o Susteršč-Lampeto-rem deželcem — negospodarskim. Kvaržugonje! Duhovito izražanje — kaj ne! Ali res mislijo »No-vice«, da s tem zanimljivim izrazom že v naprej odzavajajo vrednost Sukljetovim člankom, oprtim na številne konkretne podatke? Varajo se krvavo. Kajti dejstvo je, da rečni članki delujejo prav-senzacionalno na vso javnost. Ljudje se narav-estno zgražajo, ko čujejo, kako se je gospodarilo z deželnim imetjem, ali, točneje rečeno: kako se je zapravljalo! Pa ne morda samo vsled laiko-mišljenosti, ali nesposobnosti, ampak tudi vsled trme in osebnih kapric. »Novice« menijo, da bo odgovor lahek. Seveda bo lahek, ako menijo, da bo že odpravljeno s samim — kvaržugonjenjem. Če pa bodo hoteli stvarno odgovarjati na določene in s konkretnimi podatki in dokazi podkrepitve trditve: potem pa bo oreh zelo trd — tako trd, da ga per »Novice« prav gotovo ne stre. Navedbe Sukljeja so tako prepričevalne in ob enem tako porazne, da nam že morejo »Novice« — ako se spuste v to pravdo — verjeti, da je pravda za njene varovance — — — definitivno izgubljena. Likvidacija konkurznega mase in aktov pa se iz-vrši še le po — sestanku deželnega zbora. To bo veliko »pranje«.

Skandalozne razmere v begunčnem oddelku C. kr. nam. svetovalca. Pred nekaj tedni je bil v »Edinosti« objavljen slučaj Ivana Furlan z Opčin št. 40, ki se je z koncem oktobra 1917. zgledal za begunsko podporo, pa še sedaj nima rešitve. Tri dni po objavi novice so polzevali na domu Iv. Furlana orožniki ter si zabeležili vse podatke gle-de begunske podpore. Ker vključ temu ni prišla nobena rešitev, se je imenovan pred 14 dnevi osebno zgledal v uradu C. kr. nam. svetovalca v ulici Sanità št. 10, da urgira zadevo, ter so mu pri tej priliki obljubili, da dobi v kratkem pismeno rešitev. Ko je sedaj zopet znan čakal na obljubilno rešitev, se je ponovno zgledal v imenovanem uradu. Tokrat pa mu je ista gospodična, ki mu je zadnjič dejala, da dobi v kratkem odgovor, od-govorila, da sploh še nimajo listin od orožnikov. Ko se je nato Ivan Furlan opravičeno pritožil, zakaj da ga vodijo za nos, pa mu omenjena za-stopnica nežnega spola na skrajno sirov način za-grozi, da ga vrže skozi vrata, češ: Mi smo tu ce-sarske uradnice... Popisali smo slučaj, kakor se je dogodil, da ilustriramo čudne razmere, ki vladajo v omenjenem uradu C. kr. namestništvu-nega svetovalca. Reda nobenega, pri tem pa še skrajna arogantnost ene poslušajočih uradnic na-pram strankam. Prosili bi gospoda namestništvu-nega svetovalca, da napravi nekoliko reda v tem uradu ter poskrbi, da se bodo vloge reševale in da se predvsem ne bodo izgubljale. Saj se čes-to-krat dogaja, da se vloge izgube. Obenem pa naj gospod namestništvu-nega svetovalca posluša urad-nikom, oziroma uradnicam naloži, da obnejo »s strankami vidno in dostojno. In ako noče, se bodo posamezni slučajni nereditosti objavljali v listih, ker si stranke drugače ne bi vedle po-magati, naj poskrbi tudi za to, da se bodo ust-mene pritožbe in urgence strank v omenjenem uradu tudi upoštevale. Ako pa so velenjene da-me prekomerno za tako delo, pa naj se namestijo v takih uradih, ki imajo opraviti s strankami, ljudje, ki bodo znali uvaževati, da so oni tu za-radit ljudstva, in ne narobe. — Upamo, da bodo te vrstice vendar enkrat kaj pomagale.

Določitev novih poštnih pristojbin. Z ozirom na zvišanje poštnih pristojbin, ki stopi v veljavo s 1. septembrom t. l., se razglasi, da je imetnikom poštnih dopisnic in zalepk tekoče izdaje dovoljeno te vrednotine, — toda v posameznih slučajih sa-mo v zavrtih po 50 kosov (pri dvojnatih dopis-nicah po 25 kosov) — predložiti v brezplačno na-tisnjenje dopolnilne znamke po 2 vin. ali 5 vin. poštnemu uradu ali dvorni in državni tiskarni na

Dunaju, pri čemer je treba uvaževati določbe za natisk poštnih vrednotnic na pisemske ovitke itd. Posamezne kose morajo stranke same frankovati in sicer tako, da prilepijo na vsako dopisnico po 8 vin. minotnostno znamko za 2 vin. in na vsako za-lepko po 15 vin. znamko za 5 vin.

Slavni aprovizorijski komisiji v Trstu. Prejeli smo: Koncem februarja, oziroma prve dni marca meseca smo prizadeti, ki so nas pri prvem razde-ljevanju izkaznic z rdečo črto (za neimovite sloje) preželi po krivici, vložili po Vašem pozivu proš-njo, da dobimo to izkaznico. Od tedaj so minuli tedni in tudi že meseci, razdeljevale so se nove družinske izkaznice, a rdeče izkaznice še do dan-es nismo prejeli. Zato vprašamo slavno aprovi-zorijsko komisijo, kdo in kako nam povrne ško-do, ki jo trpimo, ko drugi že ves ta čas uživajo dobroto te izkaznice? Danzadnem — se obračamo sedaj do tega sedaj do onega, pošljajo nas od Ju-de-za do Karijeza, a nikjer nič ne opravimo. Na-znanje nam vsaj, ali in kje jo dobimo. Upamo, da ne ostane to glas vložilcev v puščavi. — Prizadeti.

Zopetna otvoritev poštnih uradov Avče, Fara in Bovec. Z dnem 20. avgusta t. l. se zopet odprejo poštni uradi v Avčah, Fari in Bovecu. Poštni urad v Bovecu bo opravljal pisemskoposilno in denarno (poštunakaznično in poštunahraniščno) službo, pštna urada v Avčah in Fari pa bosta oskrbovala razven teh službenih panog tudi promet z vred-notnimi listi.

Promet zasebnih vojnopoštnih zavilkov je za-naprej dovoljen pod obstoječimi pogoji na vojno-poštni urad 643, ustavljen pa na vojnopoštni urad 39 in na etapna poštna urada Oroshi in Puka.

Pri novo snujoci se »Deželni poslovalnici za krm-mla za Goriško-Gradiškansko« je razpisano me-sno ravnanje in podravnanje s približno mesečno plačo 1000 (tisoč) kron. Prosilci, ki morajo doka-zati primerno trgovsko izobrazbo, naj predložijo tekom petih dni svoje prošnje Goriškemu kmeti-skemu društvu v Gorici, ali pa Zvezi furlanskih kmetijskih zadrug v Gorici (Federazione dei Con-sorzi agricoli del Friuli).

Cin milosrdja. Načelnik svetovidskega okraja je izročil neki vdovi po vojaku, padlem v vojni, svojo kron 50 naloženo na knjižico »Cassa di Risparmio Tricestina«. Ta svota, ki mu jo je iz-ročila dne 20. aprila 1918 neka gospa (ki želi, da se je ne imenuje) naj se razdeli ob drugi obletnici, ko je padla bomba v bližini Mater božje v vla-di Naval.

Vzhodni Galiciji posiljuje zopet poštni uradi; Kudrynce za pisemsko pošto, Biala pri Czortkovi za promet z zaviti, Luka Mala za promet z vred-notnimi listi, Tarnobrod in Glinja pri Zborovu za denarni promet in za promet z vrednotnimi listi in »Dora za zasebni brzojavni promet. Rezervni častnik Schiestl, koroški učitelj, čigar oče je služboval kot nemški učitelj v slovenskih krajih, je padel pri zadnji ofenzivi ob Plavi. Znan je nam bil iz interpelacije, katero je Jugoslovanski klub vložil na domobranskega ministra dne 25. julija t. l., kjer se opisuje, da so »izbruhli besno-sti divje nemško-nacionalne zverine« (Schiestl) poznale Simona Černeta, koroškega Slovenca iz Rožne doline, v prežgodno in nenaravno smrt.

Izkaznice za petrole. Načelniki domačih gospo-darstev Rocola naj se v svrhu prevzeta novih petrolejskih izkaznic zgledajo v soboto 17. in pone-deljek 18. t. m. od 8-2 pop. v namestništvem uradu za premoč v ul. nadvoj. Josipa 4. Prinesiti je treba s seboj izkaznico za živila in premoč.

Sentjakobska podružnica CMD v Trstu je na svojo zabavo, ki jo je priredila 3. avgusta s sode-lovanjem Sentjakobske »Čitalnice«, v dvorani De-lavskega konsumnega društva, privabila posebno mnogo mladine, ki se dosedaj ni odzivala vabilom na narodne prireditve. To pa ni samo za podruž-nico dobrega pomena, ampak da misli tudi drugim Sentjakobskim društvom, opozarjajoč jih, da si skušajo privabiti v svojo sredo mladino, katero izobraževati je pač glavni namen »Čitalnice« in »Sokola«. Ti, mladina, pa ne prihajaj samo na za-bave, ampak pridite v prvi vrsti na delo k posa-meznim društvom, ker le na ta način se moremo Sentjakobčani povzpeti vsaj do iste višine narodne zavednosti, ki smo jo imeli pred vojno, ali pa še višje! — O sporedu, ki je bil natančno isti kakor svoj čas na zabavi »Čitalnice«, se more le reči, da je bil lep in zadovoljiv vsestranski. Glede cen se strinjamo, kar je bilo rečeno v tozadev-nem poročilu. Največje zanimanje je vladalo pri srečlovi, saj pa so bili tudi za sedanje razmere krasni dobiki: bel kruh, sladkor, fižol, kaša, med itd. V buketu pa so se dobili strukljji, rožičke, tor-te, bel kruh in drugo. Podružnica se ima za vse to zahvaliti svojim dobrotnikom, ki so ji pripo-mogli do tako lepega čistega dobika. Z okrogle 700 K si bo podružnica precej pomogla pri mnogem napravlju v otroškem vrtcu. Iz tega se vidi, da Sentjakobsko delavstvo zelo cení podružnično delo ter po svojih močeh rado prispeva v Dru-žbene svrhe. — Odbor Sentjakobske podružnice CMD si šteje pri zadovoljivem uspehu nedeljske prireditve v prijetno dolžnost, se nasrtnje za-hvaliti članom in prijateljem »Čitalnice« za sode-lovanje, odboru »Del. Kems. Društva« za brez-plačno prepuštitve dvorane, C. Bizjaku in gđ. Mezgec za njuno proizvajanje na odr. g. Gorjup, vsop imenovanim in neimenovanim dobrotnikom, orkestru, igralcu na glasovir in sploh vsemu ob-činstvu, ki je na ta ali drug način pripomoglo k dobremu uspehu in prid podružnici.

Tatovi na tramvaju. Prejeli smo: Na barkov-ljanskem tramvaju se dnevno vozijo občasni za-daj ali ob straneh fantiči 12 do 16 let stari. Na prvi pogled bi se mislilo, da se hočejo ti nepridi-pravi le voziti za zabavo; v resnici pa se vozijo le z namenom, da med potoma krajejo! Okoličankam krajejo kar jim pride pod roko, meščankam pa torbice in kar je notri. Izpovedniško osebe pazi kolikor more, a tatitci so zvitli in spretni kakor ve-verice. Da se odpravi to zlo, ni druge pomoči ka-kor da potniki sami napode to drhal, ali pa da jo primejo in izroče v Barkovljah redarstvu. Ker so ti tatitci najbolj aktivni in nadležni med mestom in Rojanom, bi bilo želeli, da je na tem kosu pro-ge vsaj po en redar. Redarstvo bi moralo obenem paziti na kolesarje ki se vozijo po pločniku ter s tem ogrožajo potnike, katerim edinom so ploč-niki namenjeni. Redarstvo menda ne ustavlja kole-sarjev, ko se vozijo po ne dovoljenih prostorih. Drugače bi ne dirkali kar drug za drugim in tu-di po dva v vrsti. Ko se dogodi kakšna nesreča, se šele nastopi — kakor pač običajno!

Proslava Narodnog Blagdana u Sloveniji 20. IX. Zbog raznih poteškoća tehničke naravi nije bilo moguće na vrijeme organizovati u slovenskim krajevima proslavu Narodnog Blagdana za dan 5. srpnja, pa je zato Odbor SHS žena za siročad u

Ljubljani, u sporazumu sa zagrebačkim odborom, koji je centrala za čitavu akciju, odredio, da se proslava i sabiranje za siročad SHS odgodi za Slovence za dan 20. septembra (spomen dan sep-tembarskih žrtava 1908). Ta slovenska akcija nije, naravno, odijeljena od akcije što se je ovamo kod nas provela 5. srpnja, nego je samo isto iste, tako da svi doprinosi što ih se 20. IX. sabere među Slovenima dolaze u zajedničku blagajnu, iz koje se nabavljaju odijela i pokrivači ostali treškovi dopremanja djece, posvema zajednički za svu si-ročad SHS. Odbor u Ljubljani, kao glavni odbor za slovenske zemlje odgodio je proslavu samo zato, da uzmogne potpuniti i na vrijeme organi-zovati proslavu do u svako slovensko selo. Time ovogodišnja proslava Narodnog Blagdana, postaje općenarodna, i Narodni Blagdan ostati će i u bu-duću dan, kad će se svi Slovenci, Hrvati i Srbi naći na okupu u zajedničkom radu za svoju djecu. — Ukupni iznos doprinosa od ovogodišnjeg Narod-nog Blagdana prenašati će dobro po milijuna kruna. O. SHS. Z.

Mestna zastavljavnica. Po nalogu vladnega ko-misarja bodo uradi mestne zastavljavnice jutri, po-vodom rojstnega dne Njegovega Velicanstva ce-sarja zaprti ves dan.

Javna dražba v mestal zastavljavnici. Danes, v petek predpopoldne bo javna dražba raznih že za-padlih nedragocenih različnih predmetov opravne št. 142. Popoldne dražba že zapadlih nedragocenih predmetov upravne številke 142, spadajočih k pe-rilu in oblikam.

ZAHVALA.

Za vsestransko izkazano sočutje povodom prebriske izgube naš ga nad vse ljubljene sina, brata, bratranca in svaka

Maksimilijana Nervatič

izrekamo tem potom vsem svojo iskreno zahvalo.

Posebno se zahvaljujem vsem blagim osebam ki so spremili dra-gega pokojnika, v tako obilnem šte-vilu, k zadnjemu potniku.

Uverjeni naj bodo, da nam je bila njihova ljubav v največjo tolažbo v tej težki uri.

Bog plati vsem!
Domjo, 15. avgusta 1918.

Bratčinu Nervatič.

MALI OGLASI!

se računajo po 6 vin. beseda. — Dabete listane besede so računati dvojno. — Najmanjša pristojbina znaša 60 vinarjev.

Kupim 3 ali 5 nadstropno hišo v sredini mesta s prikladnimi prostori za trgovino. Po-mudbe pod 16 na Ins. odd. Edinosti. Posre-do-valci izključeni, 2580 a

Kupim vilo (dvorec) v lepem kraju z razglo-dom na močje in zemljiščem. Poudrbo pod 16 na Ins. odd. Edinosti. Posre-do-valci izključeni, 2580 b

Mizer se ponuja s svojim erodjem. — Naslov pove inseratni odsek Edinosti 2065

Iščem zidarje in podajaje (malovarje)

za Tržič (Monfalcone).

Dobijo dobro hrano, dobro plačo in stanovanje.

Ponudbe sprejema Viktor Znidaršič, strobeni podjetnik Opštine pri Trstu, vila Hilda.

Novo pogrebno podjetje Trst.

Corso št. 47. (pri Trgu Piazza della legna) Telefon 1602.

Preskrbuje vsakorazredne pogrebe, prevoz mrličev na vse kraje, države. Zaloga in razprodaja mrtvaških predmetov, krot iz kovine in vsakovrstnega lesa v raznih oblikah, vencev, sveč i. t. d. po zmernih cenah. — Skladišča v lastnih prostorih via della Tesa št. 31.

Brzojavni NOVO POGREBNO PODJETJE — TRST.

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslojpe)
Kapital in rezerva K 23.500.000.—

Filijalke: Dunaj Tegethofstrasse 7-9, Dubrovnik, Kotor Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Sibenik, Zadar.

Vloge na knjižice 3½% Vloge na knjižice

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka od svojega. Obrestovanja vlog na tekočem in ziro-računu po dogovoru. Akreditivi čeki in nakaznice na vse tu-in inozemska tržišča. — Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obli-gacije, zastavna pisma, prioritetne, delnice, srečke, valute, devize, promese itd. Daje predujme na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Safe predujme. — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija zbranja srečk itd. brezplačno Stavniki kredit, remours kredit. — Borzna naročila. — Inkaso. — Menjalnica. — Eskompt menic
Telefoni: 1463, 1793 in 2666.
Brzojavi: JADRANSKA

Uradna ure: od 9 do 1 popoldne

Fotograf Anton Jerkič posluje v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 40

„Liquore Godina“ (proti levralgiji, re-vmatizmu, skrolini, je pretin) se prodaja v vseh lekarnah. 16 D

Samo na debelo. Raznovrstno blago za preprodajalce. — Jakob Levi, Tr. t. ulica S. Nicolo 19. 3147

Dobroznana urarna in zlatarna
A. Povh v Trstu, Trg stare mitnice št. 3.
Bogata zaloga usakovrstnih ur ter raznih zlatenih.

Hermangild Trocca
TRST, ulica Barriera vecchia 8
Ima veliko zalogo
mrtvaških predmetov
Venci iz porcelane in biserov, vezani z medeno žico, iz umetnih cvetic s takovi in napis. Slike na porcelanastih ploščah za grobne spomenike itd. itd. Najnižje konkurentne cene.

Emilia Ceregato
Trst Campo S. Giacomo 2
Priporoča cenjen, občinstvu svojo trgovino pisarniških in šolskih potrebščin.
Prodaja razglednic in igrač vseh vrst. Prodajajo se tudi molitveniki v slov. jeziku.

GAMBRINUS
vsaki večer
ob 9½
velika varietetna predstava
Vstopnina 1 K 1- —

Kupujem
vinske sode
od 100 litrov naprej.
Prodajam istrsko in dalmborsko vino na drobno in debelo.
Skladišče vina Maks Gulič, ul. Petrovica 2

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
v Trstu, ulica Poste vecchia 12
vogal ulice delle Poste
Izdiranje zobov brez bo-lešin. — Plombiranje. — UMETNI ZOBJE